

Düzlemsel Bezier Eğrilerinin S(2) Denklik Şartları

Muhsin İNCESU¹, Osman GÜRSOY²

¹Elementary Mathematics Education Department, Education Faculty, Muş Alparslan University, Muş.

² Mathematics Department, Education Faculty, Maltepe University, İstanbul.

✉: m.incesu@alparslan.edu.tr

Geliş (Received):11.11.2017

Düzeltilme (Revision):25.11.2017

Kabul (Accepted):30.11.2017

ÖZ

Bu çalışmada R^2 de vektörlerden oluşan iki sistemin, yine R^2 de tüm benzerlik dönüşümlerinin grubu olan $G=S(2)$ grubuna göre denklik şartlarının; bu vektörlerin G -invariant rasyonel fonksiyonlar cismi olan $R(x_1, x_2, \dots, x_k)^{S(2)}$ cisminin üreteçleri cinsinden ifade edilmesi çalışılmıştır. Böylece R^2 de verilen düzlemsel Bezier eğrilerinin $S(2)$ grubuna göre denklik şartları da ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Benzerlik dönüşümleri, Bezier eğrileri, denklik koşulları, İnvaryantlar, üreteçler

The S(2) equivalence Conditions of Planar Bezier Curves

ABSTRACT

In this paper it is studied that the equivalence conditions of two systems consisted of vectors according to the group $G=S(2)$ of similarity transformations in R^2 in terms of the generator invariants of the field G -invariant rational functions $R(x_1, x_2, \dots, x_k)^{S(2)}$. So the equivalence conditions of two splanar Bezier curves are expressed.

Keywords: Bezier curves, Equivalence conditions, Similarity transformations, Generators, Invariants

AMS: 13A50 14L24 03D50 51L10

GİRİŞ

Uygulamada Kurşun [1], Yaprak [2] gibi örneklerden de anlaşılacağı gibi özellikle haritaların elde edilmesi için, NAVSTAR GPS sisteminden elde edilen dataların ülke koordinatlarına dönüştürülmesinde; S. Özer [3] örneğindeki gibi nonlineer dağılan dalgaların incelenmesi için Korteweg-de Vries denkleminin adi diferensiyel denkleme indirgenmesinde; Kai tai Fang [4], L X Wang [5] çalışmalarına göre parmak izlerinin analizinde; Martin Dresner [6] den görülebileceği gibi, uçakla seyahat eden yolcuların tercih ve profillerinin benzerliklerinde; Horikawa [7, 8] örneklerinde olduğu gibi görüntü işleme ve Pattern Recognition süreçlerinde ve daha pek çok alanda benzerlik dönüşümleri kullanılmaktadır. İnvaryant teori açısından $O(n)$ grubunu 1897 de E. Study incelemiş, daha sonra $O(n)$ grubu için noktaların tam invaryant sistemini Hermann Weyl [9] 1946 da vermiştir. 1988 de, D. Khadjiev ve R. Aripov [10] tüm öklid hareketlerinin grubu $E(n)$ için bu problemi çözmüştür. İnvaryant teori açısından bu problem Minkowski space time grubu için İ.Oren [11], $GL(n, R)$ de diferensiyel eğriler için Y. Sagioglu [12], $GL(n, C)$ deki tensör alt cebiri ve $O(n, C)$ için Schrijver [13] tarafından çalışılmıştır. Bundan önceki çalışmalarımızda Benzerlik dönüşümleri ve bu dönüşümlere göre invaryant rasyonel fonksiyonlar ile bu fonksiyonların üreteç kümeleri [14] de, noktaların lineer olan benzerlik dönüşümlerine göre denklik şartları [15] de verilmiştir. Bu çalışmada da düzlemde benzerlik dönüşümlerinin lineer olmayanları da kapsayacak şekilde tamamının

grubu olan $S(2)$ grubuna göre denklik şartları genişletilmektedir.

Tanım 1.1. G bir grup ve $G : X$ etkisi verilmiş olsun. Eğer, $\exists g \in G$ öyle ki $x_2 = gx_1$ ise $x_1, x_2 \in X$ noktalarına G -denk noktalar denir. $x_1 \stackrel{G}{\sim} x_2$ ile gösterilir [15].

Tanım 1.2. X de $\{x_1, x_2, \dots, x_k\}$ ve $\{y_1, y_2, \dots, y_k\}$ noktalar sistemi ve $G : X$ etkisi verilmiş olsun. Eğer her $i = 1, 2, \dots, k$ için bir $g \in G$, $y_i = gx_i$ olacak biçimde bulunabilirse $\{x_1, x_2, \dots, x_k\}$ ve $\{y_1, y_2, \dots, y_k\}$ noktalar sistemine G -denk sistem denir ve

$\{x_1, x_2, \dots, x_k\} \stackrel{G}{\approx} \{y_1, y_2, \dots, y_k\}$ şeklinde gösterilir [15].

Tanım 1.3. İki vektör arasında tanımlanan iç çarpım $\langle \cdot, \cdot \rangle$ olmak üzere,

$$Gr(x_1, \dots, x_k) = \begin{bmatrix} \langle x_1, x_1 \rangle & \dots & \langle x_1, x_k \rangle \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \langle x_k, x_1 \rangle & \dots & \langle x_k, x_k \rangle \end{bmatrix}$$

(4)

matrisine $\{x_1, \dots, x_k\}$ sisteminin Gram matrisi denir [16].

Teorem 1.1. F bir benzerlik dönüşümü ise her $x \in R^2$ için $\exists \lambda \in R, g \in O(2), b \in R^2$ öyle ki

$$F(x) = \lambda gx + b \quad (1)$$

yazılabilir [14].

Teorem 1.2. k tane vektör için $S(2)$ invaryant rasyonel fonksiyonlar cisminin üreteçleri

1. $k \leq 2$ ise $\{1\}$ dir.

2. $k \geq 3$ ise $\left\{ \frac{\langle x_i - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} \right\}$ dir. Burada

$i = 2, \dots, k, j = 2, \dots, k$ ve $i \leq j$ dir [14].

Tanım 1.4. Kontrol noktaları b_0, b_1, \dots, b_n olan bir Bezier eğrisi, $t \in [0,1]$ olmak üzere

$$B(t) = \sum_{i=0}^n b_i B_i^n(t)$$

ile tanımlanır. Burada

$$B_i^n(t) = \binom{n}{i} (1-t)^{n-i} t^i$$

olarak tanımlanan Bernstein taban polinomlarıdır.

Teorem 1.3. $B(t)$, Kontrol noktaları b_0, b_1, \dots, b_n olan bir Bezier eğrisi ve F herhangi bir afin dönüşüm ise

$$F\left(\sum_{i=0}^n b_i B_i^n(t)\right) = \sum_{i=0}^n F(b_i) B_i^n(t) \text{ dir [17].}$$

Bu teorem Bezier eğrileri için çok önemli bir teoremdir. Bunun nedeni bir Bezier eğrisini afin dönüşümler altında incelemek için yalnızca kontrol noktalarını incelemek yeterlidir. İnvaryant teori açısından da bir Bezier eğrisinin invaryantını çalışmak, onun kontrol noktalarının invaryantlarını çalışmak anlamındadır. Buna göre çalışmamızda önce noktalar sisteminin denklik şartlarını inceleyeceğiz.

Noktaların $S(2)$ -Denklik Şartları

Önerme 2.1. R^2 de keyfi x ve y vektörleri her zaman $S(2)$ - denkdir.

İspat. $\lambda = 1$, $I \in O(2)$ ve $y - x = b \in R^2$ seçilirse denk oldukları görülür. ♦

Teorem 2.1.

1- $x_2 \neq x_1$ ve $y_2 \neq y_1$ ise $\{x_1, x_2\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, y_2\}$

2- $x_2 \neq x_1$ ve $y_2 = y_1$; veya $x_2 = x_1$ ve $y_2 \neq y_1$ ise

$\{x_1, x_2\} \stackrel{S(2)}{\not\approx} \{y_1, y_2\}$ dir. Yani, denk olamazlar.

İspat.1. $x_2 \neq x_1$ ve $y_2 \neq y_1$ olsun. Bu durumda

$\|x_2 - x_1\| \neq 0$ dir. $\lambda = \frac{\|y_2 - y_1\|}{\|x_2 - x_1\|}$ seçilirse

$\|y_2 - y_1\| = \|\lambda(x_2 - x_1)\|$ yazılabilir. Buradan

$\exists g \in O(2)$ öyle ki, $y_2 - \lambda g x_2 = y_1 - \lambda g x_1$

elde edilir. Bu elde edilen $y_1 - \lambda g x_1$ vektörünü b vektörü olarak alırsak,

$$y_1 = \lambda g x_1 + b$$

$$y_2 = \lambda g x_2 + b$$

olur ki bu ise $\{x_1, x_2\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, y_2\}$ olduklarını gösterir

2. $x_2 \neq x_1$ ve $y_2 = y_1$ ve $\{x_1, x_2\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, y_2\}$ olsun. Bu durumda $\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle \neq 0$,

$\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle = 0$ dir. Ayrıca bir $\lambda > 0$,

$g \in O(2)$ ve $b \in R^2$ vardır öyle ki,

$y_2 - y_1 = \lambda g(x_2 - x_1)$ dir.

$$\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle = \lambda^2 \langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle$$

dir. Buradan $\lambda > 0$ ve $\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle \neq 0$ olduğundan

$\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle \neq 0$ olur ki buradan $y_2 \neq y_1$ çelişkisi

elde edilir. böylece $\{x_1, x_2\} \stackrel{S(2)}{\not\approx} \{y_1, y_2\}$ dir, yani denk olamazlar.

İkinci durumda benzer şekilde gösterilir. ♦

Teorem 2.2. R^2 de $\{x_1, x_2, \dots, x_k\}$ ve $\{y_1, y_2, \dots, y_k\}$ sistemleri için

1- $\exists i = 2, \dots, k$ için $x_i = x_1, y_i \neq y_1$ veya $x_i \neq x_1, y_i = y_1$ ise

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\not\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ denk olamazlar.

2- $\exists i = 2, \dots, k$ için $x_i = x_1, y_i = y_1$ ise

$\{x_1, x_2, \dots, x_k\}$ ve $\{y_1, y_2, \dots, y_k\}$ denklik şartı R^2 de $k-1$

vektörün denklik şartına indirgenir. Yani, $x_i = x_1, y_i = y_1$ ise

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ dir ancak ve ancak,

$\{x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_{i-1}, y_{i+1}, \dots, y_k\}$ ise

3- $x_i \neq x_1, y_i \neq y_1$; $i = 2, \dots, k$ ise

$$\left. \begin{aligned} \text{rank}(\|x_2 - x_1 \quad x_3 - x_1 \quad \dots \quad x_k - x_1\|) &= r_1 \\ \text{rank}(\|y_2 - y_1 \quad y_3 - y_1 \quad \dots \quad y_k - y_1\|) &= r_2 \end{aligned} \right\}$$

olmak üzere

i) $r_1 = r_2 = 2$ ise

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ dir ancak ve ancak

$$\frac{\langle x_i - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}; i, j = 2, \dots, k \text{ dir.}$$

$$\frac{\langle x_2 - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_2 - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}; j = 2, 3, \dots, k \text{ dir.}$$

ii) $r_1 = r_2 = 1$ ise,

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ dir ancak ve ancak

$$\frac{\langle x_2 - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_2 - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}; j = 2, 3, \dots, k \text{ dir.}$$

$$\frac{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}$$

iii) $r_1 \neq r_2$ ise

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\not\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ denk olamazlar.

İspat.2.

1-Bir önceki teoremin genellenmiş halidir. $\exists i = 2, \dots, k$

için $x_i = x_1, y_i \neq y_1$ ise

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\not\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ denk olmadıklarını

gösterelim. Varsayalım ki bunlar denk olsunlar. Bu

durumda $\exists g \in O(2), \lambda > 0$ ve $b \in R^2$ için,

$y_i = \lambda g x_i + b$ dir. Burada $x_i = x_1$ ise $y_i = y_1$ olur ki bu hipotezle çelişir. Benzer şekilde $y_i = y_1$,

$x_i \neq x_1$ ise,

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ denk olmadıklarını gösterelim. Varsayalım ki bunlar denk olsunlar. Bu durumda $\exists g \in O(2)$, $\lambda > 0$ ve $b \in R^2$ için,

$y_i = \lambda g x_i + b$ dir. g ortogonal dönüşüm olduğundan

$x_i = \frac{1}{\lambda} g^T (y_i - b)$ dir. $y_i = y_1$ olduğundan $x_i = x_1$

elde edilir ki, bu da yine hipotezle çelişir. O halde

$\exists i = 2, \dots, k$ için $y_i = y_1$, $x_i \neq x_1$ veya $x_i = x_1$, $y_i \neq y_1$ ise $\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ dir, yani denk olamazlar.

2- $\exists i = 2, \dots, k$ için $y_i = y_1$, $x_i = x_1$ ve

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olsun. Bu durumda

$\exists g \in O(2)$, $\lambda > 0$ ve $b \in R^2$ için $y_j = \lambda g x_j + b$; $j = 1, 2, \dots, k$ dir. Buradan

$y_j = \lambda g x_j + b$; $j = 1, 2, \dots, i-1, i+1, \dots, k$ olduğu görülür.

Böylece,

$\{x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_{i-1}, y_{i+1}, \dots, y_k\}$

dir. Tersine,

$\{x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_{i-1}, y_{i+1}, \dots, y_k\}$

olsun. O halde $\exists g \in O(2)$, $\lambda > 0$ ve $b \in R^2$ için,

$y_j = \lambda g x_j + b$; $j = 1, 2, \dots, i-1, i+1, \dots, k$ dir. $y_i = y_1$, $x_i = x_1$ olduğundan $y_j = \lambda g x_j$; $j = 1, 2, \dots, k$ dir.

Böylece,

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ elde edilmiş olur.

3- i) $x_i \neq x_1$, $y_i \neq y_1$; $i = 2, \dots, k$ olmak üzere $r_1 =$

$r_2 = 2$ ve $\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olsun. O halde

$\exists \lambda \in R^*$, $g \in O(2)$ ve $b \in R^2$ öyle ki, $s = 1, 2, \dots, k$ için

$y_s = \lambda g x_s + b$ dir. Buradan, $i \leq j$; $i, j = 2, \dots, k$ için

$\frac{\langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}$ ifadelerinde $s = 1, 2, \dots, k$ için

$y_s = \lambda g x_s + b$ eşitlikleri yerlerine konulursa

$$\frac{\langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle} = \frac{\langle x_i - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle}$$

elde edilir. Tersine, $r_1 = r_2 = 2$ ve ancak

$\frac{\langle x_i - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}$; $i \leq j$; $i, j = 2, \dots, k$

eşitlikleri verilsin. $\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olduklarını

gösterelim. Verilen eşitliklerden $i \leq j$; $i, j = 2, \dots, k$

için $\frac{\langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \lambda^2$ olmak üzere

$$\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle = \lambda^2 \langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle$$

veya $\langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle = \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle$ (2)

eşitlikleri elde edilir. $\{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\}$ ve

$\{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\}$ vektör sistemleri lineer bağımlı ve $r_1 = r_2 = 2$ olduğundan Varsayalım

$\{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\}$ sisteminde lineer bağımsız olan

vektörler $\{x_i - x_1, x_j - x_1\}$ olsun. Bu durumda

$$\begin{vmatrix} \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \\ \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \end{vmatrix} \neq 0$$

dir. Buna göre verilen (2) eşitliklerinden

$$\begin{vmatrix} \langle y_i - y_1, y_i - y_1 \rangle & \langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle \\ \langle y_j - y_1, y_i - y_1 \rangle & \langle y_j - y_1, y_j - y_1 \rangle \end{vmatrix} \neq 0$$

olur. Böylece $\{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\}$ sisteminde

$\{y_i - y_1, y_j - y_1\}$ vektörleri lineer bağımsızdır. Bu durumda

$x_2 - x_1 = \alpha_{2i}(x_i - x_1) + \alpha_{2j}(x_j - x_1)$ ve

:

$x_k - x_1 = \alpha_{ki}(x_i - x_1) + \alpha_{kj}(x_j - x_1)$

$y_2 - y_1 = \beta_{2i}(y_i - y_1) + \beta_{2j}(y_j - y_1)$ (3) yazılabilir.

:

$y_k - y_1 = \beta_{ki}(y_i - y_1) + \beta_{kj}(y_j - y_1)$

Şimdi $\{\lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1)\}, \{y_i - y_1, y_j - y_1\}$

vektörlerini

$\lambda(x_i - x_1) = (\lambda(x_{i1} - x_{11}), \lambda(x_{i2} - x_{12}))$

$\lambda(x_j - x_1) = (\lambda(x_{j1} - x_{11}), \lambda(x_{j2} - x_{12}))$

$y_i - y_1 = (y_{i1} - y_{11}, y_{i2} - y_{12})$

$y_j - y_1 = (y_{j1} - y_{11}, y_{j2} - y_{12})$

biçiminde yazarsak,

$$\|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\| = \begin{bmatrix} \lambda(x_{i1} - x_{11}) & \lambda(x_{j1} - x_{11}) \\ \lambda(x_{i2} - x_{12}) & \lambda(x_{j2} - x_{12}) \end{bmatrix}$$

$$\|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\| = \begin{bmatrix} y_{i1} - y_{11} & y_{j1} - y_{11} \\ y_{i2} - y_{12} & y_{j2} - y_{12} \end{bmatrix}$$

matrislerini göz önüne aldığımızda

$$\|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|^T \|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\| = \begin{vmatrix} \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \\ \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \end{vmatrix}$$

yazabiliriz.

Benzer şekilde

$$\|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\|^T \|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\| = \begin{vmatrix} \langle y_i - y_1, y_i - y_1 \rangle & \langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle \\ \langle y_j - y_1, y_i - y_1 \rangle & \langle y_j - y_1, y_j - y_1 \rangle \end{vmatrix}$$

dir. (2) eşitliklerinden

$\|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|^T \|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\| = \|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\|^T \|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\|$ eşitliği elde edilir. $\{\lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1)\}$ vektörleri lineer bağımsız olduğundan $\|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|$ determinanı sıfırdan farklı ve tersinirdir. Benzer şekilde $\{y_i - y_1, y_j - y_1\}$ vektörleri de lineer bağımsız olduklarından $\|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\|$ de tersinir-dir. Bu durumda bir g matrisi mevcut ve $\|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\| = g \|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|$ dir.

Bu eşitliği bir önceki eşitlikte yerine yazarsak,
 $\|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|^T \|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\| = \|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|^T g^T g \|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|$ elde edilir. Burada eşitliğin her iki tarafını , soldan $(\|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|^T)^{-1}$ ile sağdan da $(\|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|)^{-1}$ ile çarparsak, $I = g^T g$ elde edilir ki bu, g nin ortogonal olduğunu gösterir. Dolayısıyla $g \in O(2)$ dir.
 $\|y_i - y_1 \quad y_j - y_1\| = g \|\lambda(x_i - x_1) \quad \lambda(x_j - x_1)\|$ olduğundan

$$\begin{aligned} y_i - y_1 &= \lambda g(x_i - x_1) \\ y_j - y_1 &= \lambda g(x_j - x_1) \end{aligned} \quad (44)$$

elde edilir. Buradan ve (3) eşitliklerinden

$$\begin{aligned} \lambda(x_2 - x_1) &= \alpha_{2i} \lambda(x_i - x_1) + \alpha_{2j} \lambda(x_j - x_1) \\ &\vdots \\ \lambda(x_k - x_1) &= \alpha_{ki} \lambda(x_i - x_1) + \alpha_{kj} \lambda(x_j - x_1) \end{aligned}$$

ve

$$\begin{aligned} g\lambda(x_2 - x_1) &= \alpha_{2i}(y_i - y_1) + \alpha_{2j}(y_j - y_1) \\ &\vdots \\ g\lambda(x_k - x_1) &= \alpha_{ki}(y_i - y_1) + \alpha_{kj}(y_j - y_1) \end{aligned}$$

elde edilir. Bu durumda $s = 2, \dots, k$ için

$$y_s - y_1 = \beta_{si}(y_i - y_1) + \beta_{sj}(y_j - y_1)$$

ve $\lambda g(x_s - x_1) = \alpha_{si}(y_i - y_1) + \alpha_{sj}(y_j - y_1)$

elde edilmiş olur. Bu iki vektörün birbirine eşit olması, ancak $s = 2, \dots, k$ için

$$\alpha_{si} = \beta_{si} \text{ ve } \alpha_{sj} = \beta_{sj} \text{ eşitliklerinin var olmasına bağlıdır.}$$

Şimdi bu eşitliklerin var olduğunu gösterelim: (3) eşitliğinden $s = 2, \dots, k$ için

$$\begin{aligned} \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle &= \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(\alpha_{si}(x_i - x_1) + \alpha_{sj}(x_j - x_1)) \rangle \\ &= \alpha_{si} \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle + \alpha_{sj} \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \\ \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle &= \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(\alpha_{si}(x_i - x_1) + \alpha_{sj}(x_j - x_1)) \rangle \\ &= \alpha_{si} \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle + \alpha_{sj} \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \end{aligned}$$

ve

$$\begin{aligned} \langle y_i - y_1, y_s - y_1 \rangle &= \beta_{si} \langle y_i - y_1, y_i - y_1 \rangle + \beta_{sj} \langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle \\ \langle y_j - y_1, y_s - y_1 \rangle &= \beta_{si} \langle y_j - y_1, y_i - y_1 \rangle + \beta_{sj} \langle y_j - y_1, y_j - y_1 \rangle \end{aligned}$$

yazılabilir. Bu lineer denklemlerin çözümünden

$$\alpha_{si} = \frac{\langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle - \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle}{\langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle - \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle^2}$$

$$= \frac{\begin{vmatrix} \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \\ \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle \end{vmatrix}}{\det Gr(\lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1))}$$

$$\alpha_{sj} = \frac{\langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle - \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle}{\langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle - \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1) \rangle^2}$$

$$= \frac{\begin{vmatrix} \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_i - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle \\ \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_s - x_1) \rangle & \langle \lambda(x_j - x_1), \lambda(x_i - x_1) \rangle \end{vmatrix}}{\det Gr(\lambda(x_i - x_1), \lambda(x_j - x_1))}$$

ve

$$\beta_{si} = \frac{\langle y_i - y_1, y_s - y_1 \rangle \langle y_j - y_1, y_j - y_1 \rangle - \langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle \langle y_j - y_1, y_s - y_1 \rangle}{\langle y_i - y_1, y_i - y_1 \rangle \langle y_j - y_1, y_j - y_1 \rangle - \langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle^2}$$

$$= \frac{\begin{vmatrix} \langle y_i - y_1, y_s - y_1 \rangle & \langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle \\ \langle y_j - y_1, y_s - y_1 \rangle & \langle y_j - y_1, y_j - y_1 \rangle \end{vmatrix}}{\det Gr(y_i - y_1, y_j - y_1)}$$

$$\beta_{sj} = \frac{\langle y_i - y_1, y_i - y_1 \rangle \langle y_j - y_1, y_s - y_1 \rangle - \langle y_i - y_1, y_s - y_1 \rangle \langle y_j - y_1, y_i - y_1 \rangle}{\langle y_i - y_1, y_i - y_1 \rangle \langle y_j - y_1, y_j - y_1 \rangle - \langle y_i - y_1, y_j - y_1 \rangle^2}$$

$$= \frac{\begin{vmatrix} \langle y_i - y_1, y_i - y_1 \rangle & \langle y_i - y_1, y_s - y_1 \rangle \\ \langle y_j - y_1, y_i - y_1 \rangle & \langle y_j - y_1, y_s - y_1 \rangle \end{vmatrix}}{\det Gr(y_i - y_1, y_j - y_1)}$$

eşitlikleri elde edilir. (2) eşitlikleri kullanılarak $\alpha_{si} = \beta_{si}$ ve $\alpha_{sj} = \beta_{sj}$ oldukları görülür. Böylece, $s = 2, \dots, k$ için

$y_s - \lambda g x_s = y_1 - \lambda g x_1$ olur. $(y_1 - \lambda g x_1) \in R^2$ İfadesine b dersek, $s = 1, \dots, k$ için $y_s = \lambda g x_s + b$ elde edilir.

Buna göre $\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ dir.

ii) $r_1 = r_2 = 1$ ve $\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olsun.

$$\frac{\langle x_2 - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_2 - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle} ; \quad j = 2, 3, \dots, k$$

eşitliklerinin mevcut olduğunu gösterelim.

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olduğundan $\exists g \in O(2)$,

$\lambda > 0$ ve $b \in R^2$ için, $y_i = \lambda g x_i + b ; i = 1, 2, \dots, k$ dir.

$r_1 = r_2 = 1$ olduğundan her iki vektör sisteminde de bir

tane lineer bağımsız vektör var demektir. O halde lineer bağımsız olan vektörler $\exists s = 2, \dots, k$ için $\{x_s - x_1\}$ ve

$\{y_s - y_1\}$ olsun. Bu durumda,

$$\begin{aligned} x_2 - x_1 &= l_2(x_s - x_1) \\ \vdots \end{aligned}$$

$$x_k - x_1 = l_k(x_s - x_1)$$

ve

$$y_2 - y_1 = m_2(y_s - y_1)$$

\vdots

$$y_k - y_1 = m_k(y_s - y_1)$$

yazılabilir. Buna göre,

$$\frac{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle} = \frac{m_2}{m_2} = \frac{l_2}{l_2}$$

$$\frac{\langle y_2 - y_1, y_3 - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle} = \frac{m_3}{m_2} = \frac{l_3}{l_2}$$

$$\frac{\langle y_2 - y_1, y_k - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle} = \frac{m_k}{m_2} = \frac{l_k}{l_2}$$

eşitlikleri elde edilir. Buradan da,

$$\frac{\langle x_2 - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_2 - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}; \quad j = 2, 3, \dots, k$$

bulunur. Ayrıca burada,

$$r_1 = r_2 = 1 \quad \text{ve} \quad \{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\} \quad \text{ve} \\ \{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\} \quad \text{vektörleri} \quad (4) \quad \text{biçiminde}$$

yazıldığında $\{x_1, \dots, x_k\} \overset{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ ise

$$\frac{l_2}{l_2} = \frac{m_2}{m_2}; \quad \frac{l_3}{l_2} = \frac{m_3}{m_2}; \quad \dots; \quad \frac{l_k}{l_2} = \frac{m_k}{m_2}$$

elde edilir. Tersine,

$$r_1 = r_2 = 1 \quad \text{ve}$$

$$\frac{\langle x_2 - x_1, x_j - x_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle} = \frac{\langle y_2 - y_1, y_j - y_1 \rangle}{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}; \quad j = 2, 3, \dots, k$$

eşitlikleri mevcut olsun. $\{x_1, \dots, x_k\} \overset{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olduğunu gösterelim. Yani, $\{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\}$ ve

$$\{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\} \quad \text{vektörleri} \quad (4) \quad \text{biçiminde}$$

$$\frac{l_2}{l_2} = \frac{m_2}{m_2}; \quad \frac{l_3}{l_2} = \frac{m_3}{m_2}; \quad \dots; \quad \frac{l_k}{l_2} = \frac{m_k}{m_2}$$

iken $\{x_1, \dots, x_k\} \overset{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olduğunu gösterelim:

$$r_1 = r_2 = 1 \quad \text{ve} \quad \{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\} \quad \text{ve}$$

$\{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\}$ sistemleri için (4) eşitlikleri verilsin. her zaman

$\{x_s\} \overset{S(2)}{\approx} \{y_s\}$ dir. Buna göre, $\exists g \in O(2), \lambda > 0$ ve

$$b \in R^2 \quad \text{için}, \quad y_s = \lambda g x_s + b \quad \text{dir.} \quad \frac{l_2}{l_2} = \frac{m_2}{m_2}, \quad \frac{l_3}{l_2} = \frac{m_3}{m_2},$$

$$\frac{l_k}{l_2} = \frac{m_k}{m_2} \quad \text{ve} \quad (4) \quad \text{eşitliklerinden} \quad j = 2, 3, \dots, k \quad \text{için}$$

$$m_j = \frac{m_2}{l_2} l_j$$

elde edilir. Burada $\frac{m_2}{l_2} = \sqrt{\frac{\langle y_2 - y_1, y_2 - y_1 \rangle}{\langle x_2 - x_1, x_2 - x_1 \rangle}} > 0$ dir.

$\frac{m_2}{l_2} \lambda = \tilde{\lambda}$ dersek $\tilde{\lambda} > 0$ dir. Şimdi $y_s = \lambda g x_s + b$

olduğundan $b = y_s - \lambda g x_s$ ve

$$y_2 - y_1 = m_2(y_s - y_1) = \frac{m_2}{l_2} l_2 (\lambda g(x_s - x_1)) = \tilde{\lambda} g(x_2 - x_1)$$

\vdots

$$y_k - y_1 = m_k(y_s - y_1) = \frac{m_k}{l_2} l_k (\lambda g(x_s - x_1)) = \tilde{\lambda} g(x_k - x_1)$$

yazılabilir. Buradan $j = 2, 3, \dots, k$ için,

$y_j - y_1 = \tilde{\lambda} g(x_j - x_1)$ bulunur. Bu ifade açıldığında

$j = 2, 3, \dots, k$ için $y_j - \tilde{\lambda} g x_j = b = y_1 - \tilde{\lambda} g x_1$ olduğu

görülr. Sonuç olarak, $j = 1, 2, 3, \dots, k$ için

$$y_j = \lambda g x_j + b \quad \text{dir.} \quad \text{Buna göre}$$

$\{x_1, \dots, x_k\} \overset{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ dir.

ii) $r_1 \neq r_2$ ise

$b\{x_1, \dots, x_k\} \overset{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ denk olamayacağını

gösterelim. Bu ranklar sıfır olamaz. Çünkü ranklardan biri 0 olsa, örneğin $rank(\|x_2 - x_1 \ \dots \ x_k - x_1\|) = 0$

olsa, bu durumda $\{x_1, \dots, x_k\}$ vektör sistemi $\{x_1\}$

vektöründen ibaret olur ki, bu durum tek vektörün denklik şartında incelenmiştir. O halde ranklardan birinin 1 değerinin 2 olması durumu söz konusu olabilir.

Öncelikli olarak $r_1 = 1$ ve $r_2 = 2$ olsun. Bu durumda $\exists i, j, s = 2, \dots, k$ için $\{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\}$ sisteminde

lineer bağımsız olan vektör $\{x_i - x_1\}$,

$\{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\}$ sisteminde lineer bağımsız olan

vektörler de $\{y_j - y_1, y_s - y_1\}$ olsunlar. O halde,

$$x_2 - x_1 = a_2(x_i - x_1) \quad \text{ve} \quad y_2 - y_1 = b_{2j}(y_j - y_1) + b_{2s}(y_s - y_1)$$

\vdots

$$x_k - x_1 = a_k(x_i - x_1) \quad y_k - y_1 = b_{kj}(y_j - y_1) + b_{ks}(y_s - y_1)$$

(5)

yazabiliriz. Varsayalım ki

$\{x_1, \dots, x_k\} \overset{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olsun. Bu durumda

$\exists g \in O(2)$ ve $\lambda > 0$ için, $y_i = \lambda g x_i; \quad i = 1, 2, \dots, k$

dir.

Buna göre

$$y_2 - y_1 = \lambda g(x_2 - x_1) = \lambda g a_2(x_i - x_1) = a_2(\lambda g(x_i - x_1)) = a_2(y_i - y_1)$$

\vdots

$$y_k - y_1 = \lambda g(x_k - x_1) = \lambda g a_k(x_i - x_1) = a_k(\lambda g(x_i - x_1)) = a_k(y_i - y_1)$$

oldukları görülür ki bunun anlamı $\{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\}$ vektörleri $\{y_i - y_1\}$ vektörü ile ifade edilebilmektedir. Bu ise $r_2 = 2$ olması ile çelişir. O halde $\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ denk olamazlar.

İkinci olarak $r_1 = 2$ ve $r_2 = 1$ olsun. Ayrıca, $\exists i, j, s = 2, \dots, k$ için $\{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\}$ sisteminde lineer bağımsız olan vektörler $\{x_i - x_1, x_j - x_1\}$, $\{y_2 - y_1, \dots, y_k - y_1\}$ sisteminde lineer bağımsız olan vektör de $\{y_s - y_1\}$ olsun. Bu durumda,

$$y_2 - y_1 = a_2 (y_s - y_1)$$

$$\vdots$$

$$y_k - y_1 = a_k (y_s - y_1)$$

yazılabilir. Varsayalım ki

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ olsun. Bu durumda $\exists g \in O(2)$ ve $\lambda > 0$ için, $y_i = \lambda g x_i$; $i = 1, 2, \dots, k$ dir. Bu ifade matrisel formda

$$\begin{bmatrix} y_1 & y_2 & \dots & y_k \end{bmatrix} = g \begin{bmatrix} \lambda x_1 & \lambda x_2 & \dots & \lambda x_k \end{bmatrix}$$

yazılabilir.

Buradan

$$\begin{bmatrix} \lambda x_1 & \lambda x_2 & \dots & \lambda x_k \end{bmatrix} = g^T \begin{bmatrix} y_1 & y_2 & \dots & y_k \end{bmatrix} \text{ olur. Bu}$$

durumda $i = 1, 2, \dots, k$ için $\lambda x_i = g^T y_i$ dir. Böylece,

$$\lambda(x_2 - x_1) = g^T (y_2 - y_1) = g^T (a_2 (y_s - y_1)) = a_2 (g^T (y_s - y_1)) = a_2 \lambda (x_s - x_1)$$

$$\vdots$$

$$\lambda(x_k - x_1) = g^T (y_k - y_1) = g^T (a_k (y_s - y_1)) = a_k (g^T (y_s - y_1)) = a_k \lambda (x_s - x_1)$$

eşitlikleri elde edilir. Bu eşitliklere göre $\{x_2 - x_1, \dots, x_k - x_1\}$ vektörleri $\{x_s\}$ vektörü ile ifade edilebilmektedir.

Bu ise $rank(\|x_2 - x_1 \dots x_k - x_1\|) = 2$ olmasıyla çelişir. Buna göre

$\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ varsayımı yanlıştır.

Dolayısıyla, $r_1 = 2$ ve $r_2 = 1$ durumunda $\{x_1, \dots, x_k\} \stackrel{S(2)}{\approx} \{y_1, \dots, y_k\}$ denk olamazlar. ♦

Bezier Eğrilerinin Denklik Şartları

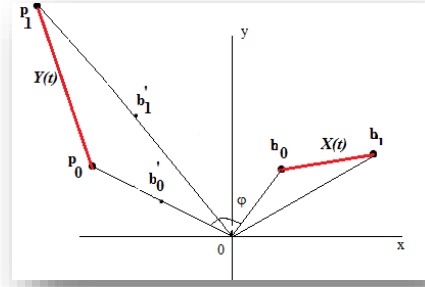
Linear Bezier Eğrileri

Kontrol noktaları b_0, b_1 olan bir lineer Bezier eğrisi, $t \in [0,1]$ olmak üzere

$$B(t) = (1-t)b_0 + tb_1$$

olarak tanımlanır. Teorem 1.3 ve Teorem 2.1 den aşağıdaki teoremi ifade edebiliriz.

Teorem 3. Keyfi verilen $X(t)$ ve $Y(t)$ iki lineer Bezier eğrisi her zaman $S(2)$ - denktir.

Kuadratik Bezier Eğrileri

Kontrol noktaları b_0, b_1, b_2 olan bir kuadratik Bezier eğrisi, $t \in [0,1]$ olmak üzere

$$B(t) = (1-t)^2 b_0 + t(1-t)b_1 + t^2 b_2$$

olarak tanımlanır. Kuadratik Bezier eğrilerinin kontrol noktalarının rankları 2 olduğundan dolayı Teorem 1.3 ve Teorem 2.2 den aşağıdaki teoremi ifade edebiliriz.

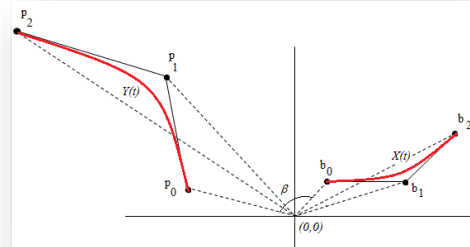
Teorem 3.2. Kontrol noktaları b_0, b_1, b_2 ve p_0, p_1, p_2 olan $X(t)$ ve $Y(t)$ iki kuadratik Bezier eğrisi $S(2)$ - denktir ancak ve ancak

$$\frac{\langle b_1 - b_0, b_2 - b_0 \rangle}{\langle b_1 - b_0, b_1 - b_0 \rangle} = \frac{\langle p_1 - p_0, p_2 - p_0 \rangle}{\langle p_1 - p_0, p_1 - p_0 \rangle}$$

ve

$$\frac{\langle b_2 - b_0, b_2 - b_0 \rangle}{\langle b_1 - b_0, b_1 - b_0 \rangle} = \frac{\langle p_2 - p_0, p_2 - p_0 \rangle}{\langle p_1 - p_0, p_1 - p_0 \rangle}$$

dir.

Kubik Bezier Eğrileri:

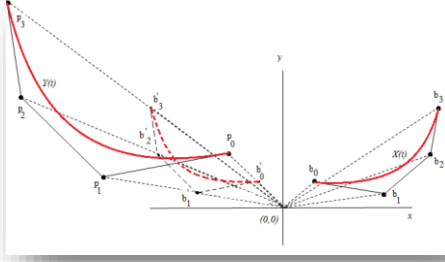
Kontrol noktaları b_0, b_1, b_2, b_3 olan bir kubik Bezier eğrisi, $t \in [0,1]$ olmak üzere

$B(t) = (1-t)^3 b_0 + t(1-t)^2 b_1 + t^2(1-t)b_2 + t^3 b_3$ olarak tanımlanır. Kubik Bezier eğrilerinin kontrol noktalarının rankları 2 olduğundan dolayı Teorem 1.3 ve Teorem 2.2 den aşağıdaki teoremi ifade edebiliriz.

Teorem 3.3. Kontrol noktaları b_0, b_1, b_2, b_3 ve p_0, p_1, p_2, p_3 olan $X(t)$ ve $Y(t)$ iki kubik Bezier eğrisi $S(2)$ - denktir ancak ve ancak

$$\frac{\langle b_i - b_0, b_j - b_0 \rangle}{\langle b_1 - b_0, b_1 - b_0 \rangle} = \frac{\langle p_i - p_0, p_j - p_0 \rangle}{\langle p_1 - p_0, p_1 - p_0 \rangle}$$

$i \leq j$; $i, j = 1, 2, 3$ dir.

Genel Bezier Eğrileri:

Düzlemsel tüm Bezier eğrilerinin kontrol noktalarının rankları 2 olduğundan dolayı Teorem 1.3 ve Teorem 2.2 den aşağıdaki teoremi ifade edebiliriz.

Teorem 3.3. Kontrol noktaları b_0, b_1, \dots, b_n ve p_0, p_1, \dots, p_n olan $X(t)$ ve $Y(t)$ iki Bezier eğrisi $S(2)$ -denktir ancak ve ancak

$$\frac{\langle b_i - b_0, b_j - b_0 \rangle}{\langle b_1 - b_0, b_1 - b_0 \rangle} = \frac{\langle p_i - p_0, p_j - p_0 \rangle}{\langle p_1 - p_0, p_1 - p_0 \rangle}$$

$i \leq j$; $i, j = 1, 2, \dots, n$ dir.

KAYNAKÇA

- [1] Kurşun H., Kalkan Y. İstanbul’ da farklı tarihlerde yapılmış doğal gaz alt yapı haritalarının doğruluk yönünden bir karşılaştırılması, 2. mühendislik ölçmeleri sempozyumu. 23-25 Kasım 2005, İTÜ, s. 111-119.
- [2] Yaprak S., Yaprak H. Comparison of GPS stop and go method and electronic tachometry technique in map production Gazi Üniversitesi Journal of Science. 18, 4, 627- 637, 2005.
- [3] Özer S. Kortewed’de vries denklemlerinin nümerik çözümü, doktora tezi, İnönü Üniversitesi Fen bilimleri Enstitüsü. 1995.
- [4] Fang K.T, Liang Y.Z, Yin X.L, Chan K, Lu G.H. critical value determination on similarity of fingerprints, chemometrics and intelligent laboratory systems. 82:1, 236-240, 2006.
- [5] Wang L.X., Xiao H. B, Liang X.M, Bi K.S. Vectorial angle method for evaluating the similarity between two chromatographic fingerprints of chinese herb, Acta Pharmaceutica Sinica. 37:9, 713-717, 2002.
- [6] Dresner M. Leisure versus business passengers: Similarities, differences, and implications, Journal of Air Transport Menagement. 12, 28-32, 2006.
- [7] Yo H. Bispectrum based feature of 2D and 3D images invariant to similarity Transformations, Proc. IEEE. 511-514, 2000.
- [8] Horikawa Y. Pattern recognition with invariance to similarity transformations based on the third- order correlation, Proc. 13th. International Conference on Pattern Recognition (ICPR’96). 2, 200-204, 1996.
- [9] Weyl H. The Classical groups, their invariants and representations, 2nd ed. with suppl. Princeton, Princeton University Press. 1946.
- [10] Khadjiev Dj. An application of the invariant theory to the differential geometry of curves, fan, Tashkent. 1988.

- [11] Oren İ. Invariants of points for the orthogonal groups $o(3,1)$, phd. thesis. Karadeniz Technical University. 2007.
- [12] Sağıroğlu Y. Affine differential invariants of parametric curves, ph d. thesis. Karadeniz Technical University. 2002.
- [13] Schrijver A., Tensor subalgebras and first fundamental theorems in invariant theory, journal of Algebra, 319, 1305-1319, 2008.
- [14] Incesu M., Gursoy O. On similarity invariant rational function for k vector variables and their generators in r^2 , modelling and application. Theory, 1:1, 37-53, 2016.
- [15] Incesu M., Gursoy O., LS(2)-Equivalence conditions of control points and application to planar bezier curves New Trends in Mathematical Science, 5:3, 70-84, 2017.
- [16] Greub W. H. Linear algebra, 3rd. Ed., springer verlag berlin heidelberg. Netherland. 1967.
- [17] Marsh D. Applied Geometry for computer graphics and cad, springer-verlag london berlin heidelberg, London. 1999.